

שבעת ימים פרק ראשון יומא

בא.

(א) אבות פ"ה מ"ה (ג) ז"א
המליץ (א) [נחמ"ס 15].
(ד) גירסת ע"י מנצנצן,
(ה) מוגיה דף כ: [נמנח"ט כט].
(ו) 15:1 (1) כ"ב דף כט. מגילה דף
י:1 (1) מוגיה דף כ: מנחות דף
15:1 (ח) מס' ד"א פ"ה,
(ט) [מגילה י:1] (1) [וע"ע תוס']
זכמים דף פו: ד"ה משום,
(ס) שיך לעמוד הקודם,
(ז) [וע"ע תוס'] זכמים דף קט.
ד"ה דישון,

תורה אור השלם

1. ויתן לו בחוקן קדש כי לא יהיה שם לחם כי אם לחם הפנים המוקדים מלפניו ללשון לחם חם ביום הלחקה.
2. ושמך אותם שתיים מערכות שש המערכת על השלחן השדה לפניו: ויקראו כדו

מוסף רש"י

ונמשכין אהת עשרה אמה. י"א אמה היו עומדים בעזרה אחורי חומת בית הכפורת (מתורה ז'). לא הפילה אשה מריח בשר הקדש. מלחמת בשר הקדש, אי נמי מריח איברים של המערכת, שאילו הריחם בהן ונחל לעשות מהן אין שומעין לה להחליט בשר קודש (אבות פ"ה ט"ה). ולא הסריח בשר הקדש מעולם. כשלא היה לו פנאי להקטיר בלילה כל האצבע שנתעבה מנחת מעלין אופן בראשו על מנת ועומדין ש' ימים או ששעה עד שיהיו פניו להקטיר, ואין ליה מועלת בנחש לא מנה, ונעשה בהן נס ולא היו מסמיכון כל זמן נכבדם (שם). ולא נראה זבוב בבית המטבחים, שנעורה בתקום שהיו שם השלחנות של שם שמדיחין עליהן כל האומות, ולא היה יורד שם זבוב משום מילוא, ללמדך שאינה שורה בהם (שם). ולא אירע קרי לכהן גדול ביום הכפורים. דעומאלה ו' האיל ויזלזה מנופה, דבר מגונה ומנוער משאר טומאות. ומה שהיו מתקנין לו כן אחר מחמיו, מנחת פיסול אחר היו עושין אותם פיסול שריע בו ביוסף בן אלם (לעיל יב): פיסול אחר היה, כגון מחמת שרק, או כוונת של עם הארץ נזוה על גגו, ולא קרי היה (אבות שם). ולא נמצא פסול בעזרה. ליע ע"כ שכן נמנת העומר או בקומחה שלא נתן בה לבנותה, וגם גדול היה, שאילו נמצא בו שום פיסול ידחה לגמרי ואין לו משלומין, שהרי אי אפשר לקיימנו ולקיימו אלא בלי ט"ו דמפריש בנחתו, ורשותי הלאה. דעברת נמי לא אירע פיסול, דשבו לא היה משלומין בדבר, מאחר שעבר עליהן י"ט, שהרי תריך לאפותם מבעוד יום, שאין אפיהם דוחה שבת ולא י"ט,

ו"א אף רידייא. מלאך הממונה על השקות הארץ ממטר השמים מנמנע ומן התהום מתחת וקורא להן שנאמר תהום אל תהום קורא כדלמרי' במס' [מעניף דף קד. דף כה:] ולאמרין התם דדמי לעגל ולכן נקרא רידייא לשון שור החורש מתרגמינן לא תחרשו לא תירדי (דברים כב): **כוותיה דר' שילא.** דלמחר קרות הגבר קרא תרגולא: **היוצא** (ח) **יחידי לדרך דמו בראשו.** מפני המוקיין: **דמו בראשו.** עון עתמו על ראשו מוטל שהוא המית **ענמו: בתרגול בינוני.** שאינו ממחר קריאתו ולא מאחר: **אפויס.** לשון קף. מרוב העם היו נדחקים איש בראשו ואין לו מקום לנטות על כדו לכהן ולכהן וזקוף כקורה אף רגליו ניטלים מעל הארץ: **משמחויס רווחים.** וכשמשתחויס ונפליס נעשה להם נס והמקום מרחיב עד שיש ציניין ארבע אמות שלא ישמע איש יודיו של חבירו שלא יכלס: **נמשכין אחת עשרה אמה אחורי בית הכפורת.** נמשכין מתוך דוחקן ומתפזרין על פני אורכן כל י"א אמה של מקום דריסת רגלי ישראל לנפון ולדרוס ויוצאין ממקום דריסת רגליהם ונכנסין לדרך בית החליפות בין ינדי היכל כותלי העזרה לנפון ולדרוס ומשם נכנסין למערב צחמת עשרה אמה שיש אויר אחורי בית הכפורת עד כותל מערבי של עזרה דמתן צמכת מדות (פ"ה משנה א) ולאמרין לה לעיל צפרקין (דף טו:): **מאי קאמר.** מאחר שמתחויס רווחים ונתרווח המקום על ידי הנס אמה מוקיין לימשך ולהפשט אתחורי בית הכפורת: **הכי קאמר כו'.** האי ונמשכים אחורי כו' ארישא קאי קודם השתחוואה והכי קאמר אע"פ שנמשכין אחורי הכפורת והיו זריכין לעמוד אפויס מרוב דוחקן אפילו הכי כשהיו כולס משתחויס צחים למזרח המזבח בתוך העזרה ומשתחויס לפני היכל וצריז: **לא הפילה אשה.** עזרה שמתאמת לאכול מצטר הנלי כשמעלה ריח: **בניס המטבחים.** של עזרה: **ולא נמצא פסול בעומר.** שאם יארע בו פסול אין אחר להביא תחתיו שהוא נקצר בלי מוצאי י"ט ואין מרביץ

התרוס יהא חלש דאי כ"ג תרוס א"כ ליחשזיה להא טעילה דטביל צהדי חמש טעילות ועשרה קידושין שכ"ג טובל בו ציוס וכן עשה הפייט הוקמו מחלות דשן לנערה כפייס דשן הצערה אלמא שהיו מפייסין ציוה"כ מי תרוס ור"י אומר דשפיר גרס כ"ג דלהכי מקדמי לתרוס ולסדר מערכה ולסלק האצרים שלא נתעכלו כדי שימצא כהן גדול מזומן כל מה שזריך מיד כשיעלה עמוד השחר קודם שיהיה רעב ומלס': **ס' יהיה קולו נשמע בשלש פרסאות.** תימה דצפרק שלישי דתמיד (דף ל:): **מן מיריחו היו שומעין קול גזיני כרוז דהיינו עשר פרסאות וי"ל דני' פרסאות לא היו מצינין אלא קול הצרה בעלמא וכן יש לפרש אהא דלמרי' ריש פרק טרף בקלפי [קמן לט:]:** לזירי דלתות היכל נשמעין בשמחה תחומי שבת והתם **מן מיריחו: נבלעין במקומן.** פירש הרב פורת דהוא היין דישון מזבח החילון ואין נראה לרבינו תס דמנא ליה האי סברא כיון דלא חשיב ליה כהדי הנך ועוד הא אלמרי' צפרק כל שעה (פסחים דף כו.) וצטיליה תמורה (דף לז.) ואפר הקדש לעולם אסור צוותן שטעונין גזייה דמתאי ושמו צנחת ושמו שלא יצור אלמא דלא היו נבלע במקומן מדטעון גזייה מיהו יש לומר קרא לאו אינשא סמן והי"ק אי לאו הוה ניסא שיהא נבלע במקומן טעון גזייה אי נמי נראה לי אס חפר שם והוציא אותו קאמר דאפר הקדש לעולם אסור וכן פירש רש"י צקוף תמורה ז:

בו אין מויוות אותו ממקומו ותו ליכא והתניא רב שמעיה בקלנבו שברבי כלי חרס נבלעין במקומן ואמר אב"י מוראה ונוצה ודישון מזבח הפנימי ודישון המזרה נבלעין במקומן פסולי תלתא הוו חשביניהו בחד אפיך תרי ועייל תרי אי הכי בלועין נמי תרי הוו חשביניהו בחד חסרו להו איכא נמי אחריתי דאמר רבי יהושע בן לוי נס גדול היה נעשה בלחם הפנים סלוקן כסדרו שנאמר 'לשום לחם היום ביום הלחקה ותו ליכא והאמר ר' לוי דבר זה מסורת בידינו מאבותינו מקום ארון אינו מן המדה ואמר רבנאי אמר שמואל כרובים בנם היו עומדין ניסי דבראי קא חשיב ניסי דגואי לא קא חשיב אי הכי לחם הפנים נמי ניסי דגואי הוא לחם הפנים ניסי דבראי הוא דאמר ריש לקיש מאי דכתיב על השלחן הטהור טהור מכלל שהוא טמא בלי

בא. רבינו חננאל וי"א קול ורידיא. פי' רידיא הא דגריס' באהרי' פרק סדר תעניית האלו האחרון, אמר רבה בר בר רב לרדיי חזי לי הווא רידיא דמי לעגלא תילתא, ופריקה שפתייה וקאי בין תרומא עילאה לתחתא. לתרומא תחתא אמר [א]בע מימך ולעילאה אמר חשור מימך, שנאמר הנציים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו, פי' התור, עגל שהוא שור. היוצא קודם קרות הגבר דמו בראשו. אמר רב כשהיו ישראל עולים להגל היו עומדין צפופין ומשתחויס רוחין. ואע"פ שבמשכין י"א אמה אחורי בית הכפרת. וזה אחד מן עשרה נסים שבמקדש, נתן בטי' אבות פרק אחרון עשרה נסים נעשו לאבותינו בבית המקדש לא הפילה אשה מריח וכו'. ואקשינן פתח ואמר עשרה נסים שבמקדש ואומר בכללן שנים בירושלים הויך נחש ועקרב וצר לי מקום. ושני איכא תרי אחריותא במקדש והן, שלא כיבו גשמים אש המערכת ולא הויה הרוח עשן חטאת שויה, וכי עושין תני רב שמע בקל. פי' כך שמו ומפורשים בובחים פרק דם חטאת שויה, וכי עושין אשפתות בעזרה, אשמיטתיה הא רב שמע בקל, שברי כלי חרס נבלעין במקומן. וכן אמר אב"י מוראה ונוצה כו'. ודיחין פסולי תלתא הוו והם עובר ושתי הלחם ולחם הפנים חשביניהו בחד. וכן הבלועין נמי תרי חשביניהו בחד, חסר חזי, עייל נס דלחם הפנים שיהיה נשאר בחמתו ח' ימים שנאמר לשום לחם חם ביום הלחקה, פי' לחם חם היה מתלקח כיום סדרו. ואיסיק וסלקת הפנים היה מיטלטל עם השלחן, מדקתני על השלחן הטהור מכלל שנטמא והא קרימא [א] דטומאת הכלים מן השק ילפינן דכתיב או בגד או עור או שש, ואמרין מה שק מיטלטל מלא וריקס, אף כל כלי המיטלטל מלא וריקן הוא שמקבל טומאה,

תוס' ישנים

לא נמצא פסול בקומר. לפי שלא היו יסילין להביא אחר דכפי' כקונטרס. ואע"פ דלמרי' נלע"ל [א, ב] גבי עומר אומר ומביא אהת תחתיה, מ"מ לא שפיל למנאלו אהת. ולא אירע קרי צבון גרוד. כאל מיהא [שאר פסולין] אירע, כדאשכחן לקמן [מו, ט] ובמה דוכתי ומהו ציונה קרי לא אירע. וצירושלמי [פ"א ה"א] גרס מנשה ואירע קרי לכהן גדול ונגעס ויסקן פן אלם כו'. וי"ל דמפריש צירושלמי [שם ה"ד] דצמקדש ראשון דווקא קאמר. דתניא בעיזים צא ריבו נצמרים אש בו. מוכח הלא דלא נתן להו דבשמה דלכות. שברי ב"י חרס וכו'. פרק דם חטאת [נחמ"ס זד, ב] (מוכח) [מוכח] שצריכתן פי' ר' יוסף דהוא היין תרומת הדשן. וקשה אמאי לא חשיב לה. ור"י אומר דודאי לא היטה נבלעת. ולכ"י דרשי' [פסחים כו, ב] שזמו צנחת ושמו כולו ושמו שלא יפור דאיכא איסור הנהא, ואי נבלעת להם טעונה גזייה. ושמו אס לא אירע הנס קאמר. דהכי נמי מטיק צמעיילא פרק וילד תמלתא [ב, א] איסור הנהא צדיקן מזבח הפנימי והמטרה. מיהו לקמן צ"י הוצילו לו [נגז, ב ד"ה הרי] פירשתי דהייט קודם דישון, ומ"מ אחר דישון קמינא לא נהיין ולא מועלין. בקום ארון כו'. ממה כיון דפריך השתא מנסיס שהיו צבית ראשון כגון ארון ומגידים דשלמה, א"כ ימשכו נמי ניסי דלקמן [לג, א] דמתן מ' שנה ששימש שמעון הצדיק היה גורל עולה בימין כו' וכל שכן צבית ראשון (שנהגו) [שנהגו] אז חשבינן יומי. י"ל כי גם במקדש ראשון פעמים שלא היה עולה. (וה"ה) [אלהן] מירך דודאי צביון ומגידים שייך להקשות יותר לפי שכל שעה שהיה צבית המקדש נתקיים נס שלהם, אלא היי דלקמן פרק טרף בקלפי פסקו בזמן שנחילין רלחיון ארון. ומיהו טעמא נמי נראה טפי הא קדשאי לי אמאי לא חשיב נמי הא דלמרי' תמדי נשטע [פסחים קד, ב] גבי שלם כמות דאיכא למ"ד עזרה נעלמת מאליה מתן על ידי גס. דהא [גמ' נישא] [ניסא] דלא קביע שהיה פוסק.

[מגילה י:1]. השלחן הטהור. שאמרמי שיהא טהור, מכלל שהוא ראוי לטומאה, והא כלי עץ העשוי לנחת הוא (מגילה כו:).

הוא שמקבל טומאה,

נמקום קודש, אכל לא דיעינן מקרא מנלן שנלחמ צביתמן אינו יכול להוציאן משם. מוראה ונוצה. פי' ר' יוסף דהוא היין תרומת

הדשן. וקשה אמאי לא חשיב לה. ור"י אומר דודאי לא היטה נבלעת. ולכ"י דרשי' [פסחים כו, ב] שזמו צנחת ושמו כולו ושמו שלא יפור

דאיכא איסור הנהא, ואי נבלעת להם טעונה גזייה. ושמו אס לא אירע הנס קאמר. דהכי נמי מטיק צמעיילא פרק וילד תמלתא [ב, א] איסור

הנהא צדיקן מזבח הפנימי והמטרה. מיהו לקמן צ"י הוצילו לו [נגז, ב ד"ה הרי] פירשתי דהייט קודם דישון, ומ"מ אחר דישון

קמינא לא נהיין ולא מועלין. בקום ארון כו'. ממה כיון דפריך השתא מנסיס שהיו צבית ראשון כגון ארון ומגידים דשלמה, א"כ ימשכו

נמי ניסי דלקמן [לג, א] דמתן מ' שנה ששימש שמעון הצדיק היה גורל עולה בימין כו' וכל שכן צבית ראשון (שנהגו) [שנהגו] אז

חשבינן יומי. י"ל כי גם במקדש ראשון פעמים שלא היה עולה. (וה"ה) [אלהן] מירך דודאי צביון ומגידים שייך להקשות יותר

לפי שכל שעה שהיה צבית המקדש נתקיים נס שלהם, אלא היי דלקמן פרק טרף בקלפי פסקו בזמן שנחילין רלחיון ארון. ומיהו טעמא

נמי נראה טפי הא קדשאי לי אמאי לא חשיב נמי הא דלמרי' תמדי נשטע [פסחים קד, ב] גבי שלם כמות דאיכא למ"ד עזרה נעלמת

מאליה מתן על ידי גס. דהא [גמ' נישא] [ניסא] דלא קביע שהיה פוסק.

